

I. Азбучен каталог

В азбучния каталог каталожните картички (фиши) са подредени строго азбучно по фамилното име на автора или по първата дума от заглавието (когато книгата няма автор или авторите са повече от трима).

Към азбучния каталог се обръщаме когато:

- търсим книга, чиито автор и заглавие са ни известни;
- искаме да узнаем кои книги от определен автор притежава библиотеката;
- искаме да проверим притежава ли библиотеката книги за дадено лице или автор;
- се интересуваме колко издания има определено произведение.

Азбучният каталог на книгите се състои от три поредици:

- книги на български език;
- книги на друга кирилица – руски, сърбохърватски, белоруски, украински и други езици;
- книги, написани с латинска азбука – включва и книгите на гръцки, турски, арменски, иврит, персийски и арабски езици с транскрипция на латинска азбука.

В азбучния каталог каталожните картички са подредени в азбучен ред по фамилните имена на авторите, по имената на колективите (т.нар. колективен автор) или по първата дума от заглавието, ако книгата няма автор или е с повече от трима автори. Автори с еднакви фамилни имена са подредени в азбучен ред на личните и бащините имена. В случай, че има пълно съвпадение на имената, те се разграничават с отбелязване на професиите им. Авторите с двойни или сложни фамилни имена са подредени азбучно, но след съответните прости фамилни имена. **Напр. :**

Димитров, Янко

Димитров-Майстора, Владимир

Произведения от един автор се подреждат в следния ред:

- пълни събрани съчинения;
- събрани съчинения;
- избрани съчинения;
- отделни произведения в азбучен ред на заглавията. При еднакви заглавия на първо място се подреждат най-новите.

В Азбучния каталог на книгите, написани на латиница, преводите на произведенията на един автор са наредени след съчиненията на родния му език по езици, също наредени азбучно.

Азбучен каталог на периодичните издания

В каталога на периодичните издания са включени описанията на вестници, списания, годишници, трудове и известия на научни институти и висши училища, междуправителствени и тематични сборници с неопределена периодичност, бюлетини и единични листове, които библиотеката притежава.

Азбучния каталог на периодичните издания се състои от поредиците:

- периодични издания на български език;
- периодични издания на руска и друга кирилица;
- периодични издания, печатани с латинска азбука.

От 1995 г. започва постепенното трансформиране на традиционния фишов каталог в електронен. До момента са прехвърлени данните от поредицата периодични издания на български език. За тях се правят справки единствено в електронния каталог. За останалите периодични издания търсете информация в традиционния фишов каталог.

При издирване на периодични издания на български език можете да ползвате и печатните каталози: "Български периодичен печат. 1844 – 1944 г." и "Български периодичен печат. 1944 – 1969 г.". В тях, до всяко притежавано от библиотеката заглавие, е вписана съответната сигнатура. Търсете ги при дежурния консултант в Каталогната зала.

II. Систематичен каталог

В систематичния каталог каталожните картички (фиши) са подредени по отрасли на знанието въз основа на използваната в библиотеката класификационна схема, а в самите раздели – азбучно, по фамилното име на автора.

Към Систематичния каталог на книгите се обръщаме когато:

- търсим литература в определена област на знанието, по определен въпрос или тема;
- при липса на точни сведения за автора или заглавието на търсената книга.

Систематичния каталог на книгите е разделен на поредиците:

- каталог на книгите, постъпили в библиотеката след 1960 г.;
- каталог на книгите, постъпили от 1944 г. до 1960 г. (копиран и издаден под формата на печатан каталог, подвързан в 14 тома);
- каталог на книгите, постъпили в библиотеката до 1944 г. (копиран и издаден под формата на печатан каталог).

В Систематичния каталог каталожните картички са подредени в 20 основни раздела, според "Схема на класификацията на книгите в по-големите научни библиотеки в България". Всеки отдел се разделя от своя страна на подотдели, те от своя страна на подподотдели и т.н.

В. ИСТОРИЯ. ИСТОРИЧЕСКИ НАУКИ
Г. ИКОНОМИЧЕСКИ НАУКИ. ИКОНОМИКА
Д. ПОЛИТИКА. ОБЩЕСТВЕН ЖИВОТ
Е. ДЪРЖАВА И ПРАВО
Ж. ВОЕННА НАУКА. ВОЕННО ДЕЛО
З. КУЛТУРА. НАУКА. ПРОСВЕТА
И. ФИЛОСОФСКИ НАУКИ. ПСИХОЛОГИЯ
К. ФИЛОЛОГИЧЕСКИ НАУКИ. ЛИТЕРАТУРА
Л. ИЗКУСТВО
М. РЕЛИГИЯ
Н. ЕСТЕСТВЕНИ НАУКИ
О. ФИЗИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИ И ХИМИЧЕСКИ НАУКИ
П. ГЕОЛОГИЧНИ И ГЕОГРАФСКИ НАУКИ
Р. БИОЛОГИЧНИ НАУКИ
С. МЕДИЦИНА
Т. АГРОНОМИЯ. ЛЕСОВЪДСТВО. ЖИВОТНОВЪДСТВО. ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА
У. ТЕХНИКА. ПРОМИШЛЕНОСТ
Ф. ОБЩИ СПРАВОЧНИЦИ. ИЗДАНИЯ СЪС СМЕСЕНО СЪДЪРЖАНИЕ

За да намерим литература по темата, която ни интересува, трябва да знаем систематичното деление, в което тя е представена. За това ни помага азбучно-предметния показалец.

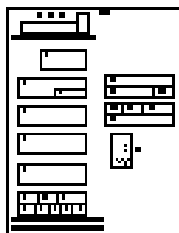
Азбучно-предметния показалец е приложен в края на Систематичния каталог. Състои се от каталожни картички, върху които са нанесени понятията и названията на предметите от всички сфери на човешкото познание. Подредени са в азбучен ред.

Срещу всяко понятие или предмет е отбелязан индекса, срещу който в систематичния каталог може да се намери литература на тази тема.

Със заповед на директора на Народната библиотека, от втората половина на 2007 г. се преустанови поддържането на традиционните читателски каталози и картотеки.

След като откриете в каталозите интересувания Ви материал, попълнете заемна бележка, съответно за домашен прочит или за читалня. Попълнената бланка се предава на дежурния библиотекар от Бюрото за приемане на поръчки и се изчаква нейното изпълнение. При нужда можете да се обърнете за помощ към консултанта в каталожната зала.

Традиционни каталози в Каталожна зала

Азбучен каталог на книгите на български език
Азбучен каталог на книгите на руска и друга кирилица
Систематичен каталог на книгите, постъпили след 1960 г.
Азбучно-предметна картотека към систематичния каталог на книгите
Систематичен каталог

Азбучен каталог на книгите на латиница
Систематичен каталог на картографски издания
Каталози на листовка графика

Азбучни каталози на албуми:

- на български език;
- на руска и друга кирилица;
- на латиница.

Систематичен каталог на албуми
Азбучен и систематичен каталог на нотни издания
Азбучен и систематичен каталог на видео касети
Азбучно-предметен показалец на звукозаписи
Азбучен и систематичен каталог на звукозаписи

Помощни картотеки - звукозаписи:

- на автори на текст;
- на индивидуални изпълнители;
- на колективни изпълнители;
- на диригенти;
- на чуждите имена;
- на песни, хора, ръченици.

Читателски каталози на периодичните издания до 1995 г.
Картотеки на статии от периодични издания до 1991 г.
Картотеки на рецензии